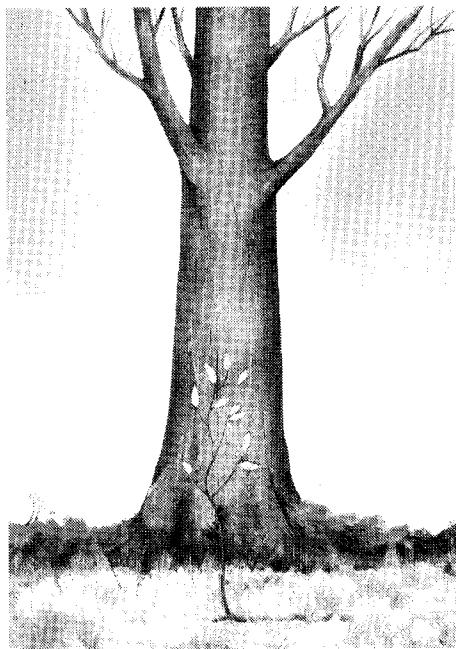

بِچه لَرْ بَانَلَيَانَدَا

شعر لر

هادی فراچای

Beçələr Banlayanda

Yazar: Hadi Qaraçy

Sayı: 1000

Basım evi:

B.M.Druckservice

Franzstr. 24

50931 Köln (Lindenthal)

Tel: 0221-40 58 48

Telefax: 0221-40 57 67

Yayın evi:

Azerbaycan

Postfach 101703

D-50457 Köln

كتابىن حاضيرلانماسىندا ز حمت چكىن بوتون

دوس்தلاريمما، خصوصى ايله كتابىن مادى امكانلارينى

يارادان سيروس سراجى جنابلارينا اۋز تشكىلىمى

بىلدۈرۈم.

هادى قاراچاي

اون سؤز يئرينه

سارايلارين قىيىك-قوروش دىلنچى سى ايدى

باكىر قىيزلارين

قولاقلارينين قىزىل سيرغاسى

و دؤشلىرىنده

شاھلارين دوداقلارىندان قالميش اوپوش سئلىكى.

و ايندى

دونيانين گۈزلىرىنده كىشنه يىن

آغ-آپياق قانادلى بىر آت.

بابكىن سىسىرىلمىش قىلىنجى

بئيره كين قانلى كؤينه يى

دوپوش سنگريندە يارالى عسکرین سون گوللة سى

و بغداد دا

آمريكالى عسکرلرین يوخوسونا ايشى يى

عرب جوجوغونون سحر سيدىيى.

آه اى مبارك ديل

و اى قوجامان شعر.

﴿ آخ بىلسە نىز،

بىلسە نىز،

تورپاقلار گۈرдوم

تورپاقلار گۈردوم

تورپاقلار گۈردوم

كۈن چىخاندان كۈنباتانا

انگىن دوزه نلىرىندە سۈزىدىن بىتر

اوغا زېروھ لرىنىدە سۈزىدىن آخار

بولودلو گئجه لرىنىدە

بىر گۈزلۈك اولدۇز باخماز گۈرددوم.

كىشىلار ئۇ قورماقدا

قادىنلار اوجاق باشىندا

”ئەنئەم اوتوز ياشىمما، يوردو مون باير اقسىز باشىندا شۇ“

اوتوز ايل اوئجه

هانسى تانرىنин قارغىشىنا گلدى بو يورد؟

آلتاي داغلارىندان

كيمسە بىلمىز .

اوزو برى

سۆز تانرى يدисا

بىر آيغىرین آياق سىلىرىنە اوپانان جوجوق من ايدىم.

ايتمىشىدى تانرىنин او دوملو اتە كلىرى

دىشلىرىمەن آراسىندا سۈزۈردو

نه دىلده دىل قالدى

تموچىن يىن (دوغۇركىن) او ووجوندا گلن قان.

نه ائلده ائل...

اوووى ياشىل ساچلى مئشە لر

يازى داشلارىندان ئۇ قورولدو

سارى دونلو دوزنلر

دە دە لەپىن سومويوندىن اوجاق!

هارادا قالدى، تورپاغىن دامارلارىندان توتوب

آخ، هئى اولو تورپاق!

آخارلىدا آخان

دورارلىدا دوران دە دە لە؟

گوپسوم
کؤى مه چىدىن چالام-چاتلاق سىنه سىندىن
چاتلاق.

و صبرىم
تبرىزىن دارپىقال گوچە لرىندىن داھا دارىقال.

بارىت قوخولۇ اينىمى هئچ ٥ يىشىمە دىيم...
آياڭى چىكە لى

بئلى قىلىنجلى

قارانلىق گئچە لرى يارماق
و تانىش بىر نفس آختارماق
قولاي دئييل دوستلار.

هانسى يۈندە دىر گدىكلىرىنده قورد اولىيان داخلار؟
يوردىسوز، يوواسىز ياشاماق قولاي دئييل دوستلار.

أوتوز ايل اوئجه
مند يېم

بىر آيغىرىن آياق سىلىرىنە اويانان.
أوجاقلارى اودسوز

اوروشلىرى اوتسوز

گوپلەرى يئرە دىرە نمىش
أوفاجىق تورپاق قارشىلادى ايلك باخىشلارىمى.

اوووى

يادائىللى آتلارىن دىرناغىنىدا دؤپۈك ساوالان

گوپلۇم

اركىن پارام-پارچا كۆنلۈندىن پارچا

و بويو بويونا ييچيليب اور گلريينين مرميلىر.

اوردا كى:

آلما آغا جلارىندان اولوم كندىرى آسمىشلار

و گە رده ك يئرينه محبس تىكمىشلر آغالار....

هله هئچ واخت سۈئىمە يە جك سىلل وار قولاقلاريمدا

ايىك هاردا اشىتىدىم بە لە ر سىز.

بۇ قالاسىندا آخان قان سسىنдин

”قىزىل حصار“دا سىنان سوموك سسىنە دەك اوزانىير

بو سىس

هله اوزاقلاردان گليرميش هارداسا اشىتىدىيىم سىللر.

بىزدە هر ائو قورو قچوسو بىلەنەمە يەن زندانىدیر

و هر قاپى

اولومە آچىلان بىر جىغير باشى.

كىچە لر

يئل قوناق گلير قامىشلىغا

أنار رضايوفا اتحاف

بىزدە هر ائو قورو قچوسو بىلەنەمە يەن زندانىدیر

بىزدە تورياق سوموك دادى وئرير

و سو، قان.

و انسان،

گۈزلىنىدە ياشىل اود گىزدىرە ن روحالار قىدە ر غربىدىر

و آللە قىدە ر يالقىز.

من حيات تانريسىنین آلتىندا

اولوم شرقىلىرىندەن كېچىرم ھر گون

اوردا كى:

بويو بويونا ييچيليب اعدام دىرە كلىرى ارە ئلرىن

و گوندوزلر

گونش آلتىندا

اولوم ماھنيسى اوخويور ميزراقلار

آه ائشىدىن قولاقلار.

من قارا گونلۇدىن قارا ايدىيم يىخىلىدىغىيم يئرددە.

سن، چوبانلارين خویراتىندايدىن سانكى.-

شكى دىليئىنە قارىشمېشدىن ماھنىلارين

كۈنه شاراب كىمى ايچمە لى ايدىين

تىزه چورك كىمى يئمه لى.

نسە من

يوخودان كال اويانميش قورد بالاسى ايدىيم

چاغىرىپىدى منى اورمانىن دە رىنلىينىن بىر سىس.

بو دارلانميش آغاچ سىسى مى

كىلىتلىنىميش قوش نغمە سى مى؟

بىلمە دىيم.

يوخسا

اوغلونون قبرى اوستوندە
آغى لاردان كئچن آنا سىسى ايدى.
نه ايچكى دن ايچكى
نه يئمكدىن يئمك،
يئمه ديم؛
يوروپە ن سىلىر ماجالسىز اولور.
نه داغ دؤشوندە آغاران جىغىر
نه گۈيده چېك چالان اولدوزلار...
 يوللار
سو اولموشدولار يئرە چكىلمىشدىلر
قوش اولموشدولار گوئىه اوچموشدولار
فقط بىر سىس
قىيردىن بويلانان ياشىل اود كىمى
چكىردى منى
چكىردى مشە نىن درىنلىيىنە.

و من- يوخودان كال اويانميش قورد بالاسى-
بئينىمەدە پاخلانانميش دە لى هجالار
آغلار آنادىرسا گۈزلىرىن سىلە رەم
باڭلى نۇمە دىرسە دىلىن آچارام
كىسىلمىش آغاچ قولوسا
قانىملا يايىشدىرارام كسيكلرىنى.
ايللر بئلە باشلامىشدى
بئلە قورتاردى
يوخودان كال اويانميش قورد بالاسى ايدىم
بىرده گۈرددوم
دىشلىرى دوشموش فيلم
مئشە نىن د رىنلىيىنە،
فيللرىن اولن يئرىنندە يەم.
نه آغلار آنادىرسا گولدوردوم
نه باڭلى نۇمە آچدىم

اولوم شىرىن نىمە اوتوردو

اولدوم.

قانىم دا قالدى اليمىن اوستوندە.

داغداغان اورمانىندان كېچىردى.

آيدىنلىغا گىدىن يول بودور

سحرىن پىجرە سىنە آچىلان يول بو...

حىرت اىچىنده باخديق ھامىمىز

سحر وارسا ياشاماڭا دە يە ر-

اولمه يە دە يە ر:

يولا دوشموشدوڭ اۋزومۇز بىلەمە دە ن

نە باشماق باخى بركىتىدىك نە مندىلىل باخلادىق

نە باشماخىمىز واردى نە مندىلىمىز.

فقط

قورشونلارين كىسىن دىلىنىدە

قىسا كسىلىدى اوزون ساندىغىمىز يوللار.

دوغرا نامىشىدى داڭداغان اورمانى.

بىر منزىل باشى گۈرمە دىك

گۈردو يومۇز بىر يول ايدى بىر ده يول،

و هاوانى تېتىمە دن كىن مومىلىر.

سونرا

سونا چاتدىق

قورقانمىشىدق چونكۇ.

و يول اوستوندە

بىر سحرىن قىزىل كۈينە بىي قالدى

بىر ده قورشون قوناقلىغىنداڭ چىخمىش جىدلە...

كۈندۈزلەر گونش اسىدى بىزە

و گئجه لر

آى، گوموش ايشىغىنداڭ سود وئردى بىزە

بىز اولمە دىك.

قىلىنجىمىزى سۆيکە نىب دوردو بىتكىلەر
و مىزراقلارىمىزدان آسىلىدىلار ياشىل سارماشىقلار
كۈينك لرىمىز قارتال قانادى اولدو
جىدلرىمىز قالا داشلارى
سوموكلىمىز داڭداغان اورمانى اولدو
و آيدىنلىغا باخان گۈزلرىمىز سحر يولاغى.
و ايندى
قارا گۈزلرىمىزىن آيدىنلىغىندا
آياخى باشماقسىز
چىكىنى مندىلسىز اوغوللار كئچىر بىزدىن
قاتلارى آجى يا اوپىرە نىب جانلارى يارا يا
سايارسان سايىسى بىتمىز
باخارسان آردى توكنىز
چىكىنلىرىنداڭ قارتال قانادى
دؤشلىرى قالا داشلارى

سوموكلرى داغداغان آجاجى.

او يوخيدو

گۈيلردىن ئىندىرىدىك اونو

تورياغيندا اوت بىتمە يە ن

چۈلۈنده ايان مە لە يە ن گۈىلدەن گتىرىدىك،

يۇخلوقدان.

بو ياشىل تورياغا بىز ئىندىرىدىك اونو

آدينى آدىنا وئردىك ال چاتمايان زىروه لريميزىن

ان دوغما سيرداشى قويدوق قلبىمизىن

و سئودىك دلىجە سىنه

يوخسا

ئىچە گۆستە رە ردى انسان علوى ايستكلىرىنى.

آدىنا اىچدىك اىچدىمىزى

آدىنا يئدىك يئدىمىزى

ايىدى اوزوموزدە اينانماريق يوخدور دئسەك.

او وار، و مىكلر كىمى دولانار بىزىملە بىر كە.

فقط

بىچە ندە قلبىمىزى دە لى آزارلار

اتەك كە زندە اللريميز،

و گۈز آختاراندا گۈزلىمиз

او مودلارمиз تۈكۈر كۈھنە دووار كىمى.

و بوشلوغا ايناناق دئىه

كسىلر گۈىلدەن اللريميز

او يوخدو

او يوخدو.

قوجاقلاربىق گۈ قورشاغينا باخان دىزلىمизى

و دونيانين ان بؤيوک ظلمونو چكه رىك.

اوجار

اوجار گوئيه رچين كيمى
يارا تىدىغىمىز بوشلوق...

آند

بىلىرم

اوچسام گۈيىرە

سېنديرار قانادلارىمى تانرىنinin مه لېيکە لوى.

و گىرسە م تورپاق آلتىنا

چئىنه يە ر سومو كلىرىمى تورپاغىن كور سىچانلارى.

من، سىزىنلە ياشامايا مجبورام

ھئى، سىزىنلە ...

قىزىللارىنىز گۈزلىنى قاماشدىرىرىر گونشىن

و چىلىسىلىنىز آجىندان اولدورور قارداشلارىمى.

الىم الينىزى سىخمايا جاق يولداشىم دئىه

گۈزۈم گۈزۈنۈزە باخمايا جاق قارداشىم دئىه -

”قىلىنج قىنى ڪسەر سەئەر قىتلەغىندا ندىر

و اوخ اوخلۇغو دە لمىرسە اوئىلە جە.“

□

بىلىرىدىم

اوچسام گۈئىلە

سېندىر اار قانادلارىمى تانزىنин مە ئىكە لرى

و گىرسىم تورياق آلتىنا

چئىنه يە ر سوموكلىرىمى تورپاغىن كور سىچانلارى

اوچدوم بىلە رك

گىردىم بىلە رك

لاپ تورپاغىن اوورە يىنە دك.

☒ ☒ ☒

آخ بو قىزىل تورياقلارا دوشدو يوم...

قارتال قانا دىندا اوچوش

آسلام گۈزلىرىنده اينام

ايگىرمى دققۇز ياشىندا آل بايراق

و اوورە يى بويدا ياراق ايدىم من

گۈز چاناقلاريمدا گۈز يوخ

”عىڭىز سىنه سىندە قىلىنج ياراسى“

و كۈكسۈمىدە اوورە ك يوخ

”كۈمى يە كۈكلە نميش بىر ساز چاناغى“.

آرتىق

قىسناماسىن منى يورقون گۈددەم

اسمه سین قارا ئئللر

و جىرناتلارىمدا سىرغالانماسىن دومان

يىخىلماق اىستە سەم بئلە

يىخىلماغا يئر يوخ!

ھر يان قان و قانىندا چىممىش خىز دە نىزى

آراز دالغالارىندا

باليق سىسىنه دؤنموش قارانقوش (١) ناغىلى

و اعدام دىوه يىنە پرچىملە نمىش تورك دىللى بير

هاراي. (٢)

چاغىرير منى ارك دووارلارى

چاغىرير منى دە مېرعا شىغىن (٣) يومولمايان آغىزى

آرتىق

گىجدىر

بىر داها قايىتماغا يئر يوخ

يىخىلماغا يئر يوخ

اولمە يە يئر يوخدور.

(١) قارانقوش، صمد بەرنكى نىن تخلصو اولمۇشور.

(٢) علیرضا نابدل (اوختايى) اشارە دىر.

(٣) تبرىز شەرىنده قويولمۇش دەپىردىن دوزە لەپىمېش

عاشىق ھېيكلينە اشارە دىر.

قىلىنجلار دانىشىرمىش

چىنگىز كۆي توركە

داغلاردا سئيرە ك ياغيش تۈكۈردو بىز دوغولاندا

قوردلار اولاشىردى

آتلار كىشنه شىردى

تورپاق دوغور كىمى آه چكىرىدى بىز دوغولاندا

سونرا، دىنجه لىردى

يئىينىن دوشموش قادىن كىمى.

بلكە گونش باقىدان دوغورموش اوnda

تورپاق دالغا وورورموش ده نىز كىمى

دە نىز سىنه گە رىرمىش تورپاق كىمى

كىشىلر سوسورموش.

آه يازىقلار قىسىر تورپاغا، قورو داغلارا

دوغولوروق

چىكىنلىرىمېزدە يوز ايللىكلىرىن يو كو

بىلە كلىرىمېزدە قوللوق قاندالى

اورە كلىرىمېزدە ئىل ياراسى و دىل ياراسى.

دوعالارين ملحم قوخوسو يارالارىمېزدە

تبرىزىن دولانبا دولان كوجە لرىندەن چىخىرىق

اركىن قىزىل كۆئىنە يى اينىمېزدە

كۆئى مە چىدىن تانرى قوخوسونا بورونورك،

يول دؤپوروك:

كۈزلىپور يولمۇزو دار آغاجلارى.

او جالىرىق:

او جالدىقجا ياخىنلاشىر باشىمېز صابىنىلى كىندىرلەر

ھئى... يئتىم اولدوزلارين آناسى

بىر داها باتىدان چىخدىغىن اولماز مى؟

بىر داها داغلارا سېيرك ياغىش ياغماز مى؟

كە بە تورپاق آه چىكمىز مى بىر داها؟

آه يازيق قىسىر تورپاغا، قورو داغلارا

ان ياشلىمиз آنا قارنىندا ياشيانلاردىر

ان اوجا قالخانىمiz كندىر بويونجا قالخانلار.

اسكى ماھىنى

ھله ايل دوغمامىشىدى. آى دا دوغمامىشىدى.

بىز هاردان باشلاندىق؟

مئشه لە رەدە گونشىن ياشىل ايشىغىندانمى؟

آغا جلا مامىرىن گۈمگۈئى اۋپوشىمە سىندىنمى؟

ايڭى سۈزۈمۈز نە اولموشدو يادىندامى؟

سونرا

سارماشىقلاردان تو توب ائندىك

ائندىك دونيانيق قويوسونا

اوچان آقلارين بئلىنده

ايشيقليقدان و قارانليقدان كئچديك
سولارдан، قورو لارдан كئچديك
اوّلومدن_ ديريمدن كئچديك؛
دئديك ”دونيا قورتاردى
قويونون دىبى بوردادىر“.

سن ساچلارينين بولاشىغىنى سىلدىن
من قىلىنجىمەن قانىنى
سن گۈزلىرىنин گۈلۈ ئاك دورولدون
من آتىمەن كىشىنە رتىسى ئاك.

آزىخىن(١) دوداقلىغىندا،
بايات قىزى
ايڭ سۈزۈمۈ دئدىم سنە.

گونشىدە قىرمىزى،

مئشە دە ياشىل،
دە نىزدە سئوگىنinin ماوى ايشيقينا باخدىق.
باخدىق، بىلەمە دىك
دونيامى بىزدىن باشلادى
بىزمى دۇنيادان؟!

١ - آزىخ：“كە لبە جە ر” بولگە سىندە يئرلە شمىش،
دونيائىن ان اسکى ماغارالارىنداندیر.

هانسى جىغىرلا يئندىن كى گۈرمە دىم؟!

قايىتدىم.

يوخوسوز آغا جلاردان سوروشدوم

”گۈرمە دىك“ دئدىلر

گۈزله يىشلى يوللارдан سوروشدوم

”گۈرمە دىك“ دئدىلر

خضرين ياشىل كۈينه يىنин قوخوسونا گلدىم

سحرىن آغ كۈينه يى اينىندە

اولدوزلار ده رىلى

سونبوللار بېچىلى

آلمالا رى يىسىلمىش گۈرددوم.

نئچە ايلدىر

گئچە لرىمىن ناغىللارى عىنى دىر...

گئچە نىن آى ايشىغىينان چاغىردىن منى

اوره يىمده دۈزۈمسۈزلىيون آجى گۈزلى

اللى يىمده گۈرۈش آرزو سونون اوره ك دۈيپۈتسو...

تىكانلى جىغىرلارلا گلدىم

من زىروه لە رى اوپىدوم

زىروه لە ر آياقلارىمىن آلتىنى

سن،

گۈزله رىندە اىكى اولدوز

دوشلە رىندە قىزىل آلما

ساچلارىندا سارى سونبول

كىچه نين آى ايشىغىنان چاغىرار منى

اوره يىمده دۆزۈمىسۈزلىپۇن آجى گۈزلەرى...

سوڭرا

توکە نىمە يىن تىكانلى يوللار

ھئى ھئى... اوياقلېقدا گۈرددۈيۈم يوخولار...

سوپىلە مە،

يوخ منه دئمە سئومە دىيىنى.

سئوگى دولايىلارىندا

چىخماز كوجە لرە چىخماق چتىن

بولودسوز اسىن كىمى اسىن

ياغىشىسىز بولود كىمى گللىن يئتر.

سوپىلە مە

منه سئومە دىيىنى هەچ واخت سوپىلە مە.

نه زماندیر گۈرۈشۈرۈك.

آرامىزدا كىنلەر چوخالدى

آرامىزدا شەھەرلەر آرتىدى

و يوللار اوزاندىقجا اوزاندى آرامىزدا،

كۈنلەر ايسە آشدىلار ايللىرى بىرر- بىرر...

نه اوزون زاماندیر گۈرۈشۈرۈك بې بىم!

سون گۈرۈشۈمۈز ھاردا قالدى

هانسى داشىن اوستوندە

هانسى آخاجىن كۈلگە سىندە

و هانسى ياغىش سىلدى

اينجە بارماقلاربىلا قوشما گئدن آياق سىسىلىمىزى؟

منصور داورائىن بويوكلوبىنە

بىر جوجوق وار ايدى

كۈلۈ بىر جوجوق

”جوبار“ يىن ھۆرمە دووارلارين آشاراق گىلدى.

گە به تورپاق اوستوندە

يازلىق چايىر كىمى

قالىن دوداقلارى اوستوندە

يومشاجىق بىغлارى

كىچىك گۈددە سىندە بؤيۈك آرزولار،

و اولومە اينانماياجاق قدر اللرىنده قابار...

□ □ □

شافاق چالاركىن چاغىردىلار

ایشته تورپاق باشينا گئدە جىك كىمى دوردو

شافق چالىر كن آپاردىلار

و قاش قارالدى

او قايىتمادى.

قۇناق

كۈيدىن مى گىلى

بئىردىن مى چىخدى

بىلمە دىك.

قالىن قىرىشلى آنلىنىدا تانرى دامغاسى

الىيندە

مېن دو و وۇرت يوز ايلدن قالما -

مقدس بىر بىچاق.

بويلو قادىنلارين جىيە رلرىن خىميرتلاياراڭ

ئىزىر ساغ دؤشۇ سول چىكىنىندە

سول دؤشۇ ساغ چىكىنىندە

بىر قاراواش.

أئله نه سورا رسان آرخاداش

آياقلاردا بارماق

بارماقلاردا ديرناق قويمادى

تافرىنин ١٤٠٠ ايللىك مرحىمەت ئىللى.

گوللة سۈزدەن

بىچاق دىلدەن كسرلى

و اعدام ديركلرى

اورماندان سىخ.

داش باغلى

ايت آچيق

ايشه بىز بؤلە ياشادىق.

كىمىن

كىمىن دىلىنىدىن چىخاجاق بو تورپاغىن سوى آدى؟

آخ

بو آت قويروغۇندان آچىلمىش آمېت سىمى سىن ؟
اولكۈن دوداقلارىنىن حىرىت باخىشى گونشىدە
يارالىي اللرى خىزىرىن ماوى تىللارىنىدە
سوسىقۇن.

سینە سىىندە ”كرم“ دردى
كورە يىىندە عصرلەرىن ساڭالمايىان ”بئيرك“
ياراسى.

بیر قادین تانییرام،
بورالاردان اوزاقدا
بیر قادین تانییرام
دونیانین بوز باغلامیش اللریندە
بوز پارچاسى
باخانماز کول اولموش گونشه
کؤمور بولودلارین پوزوق کؤئىنه يىندن.
□

بیر ائو تانییرام،
بورالاردان اوزاقدا بير ائو تانیيرام
آستاناسىندا اكدىك اوره گلريمىزى
و گونشه اوزانان يوللاريندا قوللاريمىزى

آستاناسىندا اكدىك اوره گلريمىزى
و گونشه اوزانان يوللاريندا قوللاريمىزى
له آستاناسىندا گونش
له يوللاريندا ايشيق بىتمە دى...
□

بير اورمان تانىيرام،
بورالاردان اوزاقدا
بير اورمان تانىيرام
وپيل - وپيل اسە رقارانلىق دۇشلىيندە گوز كولكلرى
هارايىلارى سىنه سىنده دوستاق
ماوى باخىشلارى گۈز چاناخىندا...
□

بير قادين تانىيرام، بورالاردان اوزاقدا بير قادين
قارا گۈزلەيندە گونش حىرىتى.

اللريه آج

قوى گۈزلىنده گىسىن گۈزلىريم
قىزى كە دىيىندىن آشان دورنالارى يېردى گۈرۈم.
قورد دىشىنده قويون قانىنин حرارتىن دادىم
اللريه اللرينه گىزرىكىن.

تافرى بىر آهلقىق گۈزلىين يومسۇن
ساچلارىنinin گوموشىنى دە رەك
گۈزلىنinin گونشىنى دە^ك
قاخايى تەك چىممەك اىستە يېرم.

بئيركىن آلا گۈزلىنندىن باخدىيەم

قازانىن يايىندان قوبان اوخ كىمى شىرىن سەن .

گونشىن سۇن ساچاقلارىندا دايامىش چىنار كىمى
اوزۇن.

دوغۇمۇن باشلانغىچىندان

اوزاق او فو قولرىنە چىكىلىر كۆلگە ن ...

- ساچلارىنinin قانادىندا گوموش

گۈزلىنinin ايشىغىندا گونش گزدىرن قادىن

دوداقلارىم سوسۇزدور

نه گوئیلر بو گوئیلر ایدى

نه يئرلر بو يئرلر.

يئددى ياشى وار ايدى گونشىن،

و كيمسه ايلله مه مىشدى هله حوانىن قىزىل گولونو-

بؤيله يدى دونيانىن حالى.

تورپاغىن يئددىنجى قاتىندايدى اورماقلارين ياشىل

گونشى

ولنىت

هله تورپاقدان انسان دوداقلارينا آياق دؤيوردو...

و هر گون يئنى بىر ناغىل
هاوانىن كى دامارلارينا اسىندىن موشتولوق

اسىنە بولوددان،

و آچاق گىندىن بولودلاردا

دوزلرىن سوسوزلوغونا ياغىش مژدى سى.

بؤيله يدى دونيانىن حالى.

ولنىت گلدىكچە گلدى

گوئيه رن چىچكلىلە گوئيه ردى

يوكسە لىن زىرووه لرلە يوكسە لدى

بويانان مئشە لرلە بوياناندى

گۈپلر دە يىشدى

يئرلر دە يىشدى

آشدى گونش يئددى ياشىندان

و بىر نفر "آدام"

ایيله دی حوانین قىزىل گولونو
بۈبلە اولدو دونيانين حالى.

بىتىكى اونوتدو

وبئىنى چوخدان قوروموش گۈلر اونوتدولار
دورنالارين سون اوچوشونو...
□

”آه اى ساجى - ساقالى يوز ايللىك ده ده
او modulus دوغوسونا گۈندە رېكلىرىن دۇنمه دى
بىز دۇندوک.“

- ايشيق لاغىمىندان كېچىر تىيىكىم باخىش دورنالارىمى

كىم گۈزله يېر؟

”كورو ساحىللر ده ده مىز

كورو ساحىللر ده ده مىز

كورو ساحىللر ده ده مىز.“

چاپارلارين اوچونون بىر سىسى ايدى

”كورو ساحىللر ده ده مىز

و باليغين قولاغينا سودان دانىشان قوملار

أو توراق

يوز ايل، يوز ايل تورياق گۈرمە دىلر

گۈيلرددە آغاردى قارا تىللرى

گۈيلرددە قوجالدىلار

گۈيلرددە اولدولر

و گۈيلرىن لوپا-لوپا بولود تورياقلارىندا قويلاندىلار

دورنالار

تورياق اونوتدو

و قارغىلارين يانميش سينه سى ايلن آه چىن
قوروموش كۆللر...“

باشى قوجاقلانميش دىزلىينه دوشدو ده نىن .

هله ايلغىم زولاقلارىندان اوراق

هله يالان دانىشماقدان

كۆزلى شىشميش قوربا غالارين

قورولتو سوندان خبرسىز؛

آزادلىق يولارينا كۈنده ردىكىم چاپارلار بؤىلە

آنلا تىيالار

دوشوندو ده ده.

سونرا دونيا ياراندى

بىزىيم باخىشلاريمىزدان

كولوشلىرىمىزدن

اللى مىزىن حرارتىندان

و اوركلرىمىزىن سئوگىسىندن...

اي هئى... جىتىن قوولموش ايلكىن ملک!

ھەچ بىلىرمىسىن سن اولماسايدىن

نه قارلى داغلارين قارا قارقالى

نه داريسقال دره لرين دلى چايلارى

نه "اورخون" دا داش سوزلر

"يئنى سى" ده داش هيكللر

نه ده من اولمازديم

قىزيل باخىشلاريندان آلوولانان دلى شاعر

اي..

ياشىل ساچلارى گىلكمىشىدەن اوغورلانمىش حىات

بىتكىسى

قونور گۈزلى ماوى ده نىزلىرين يانار ماياخى

اي قاراچايىن گۈزلى سئوگىلىسى!

ياي پنجرە سى تىك قوللارينى تاي-باتاي آج

گۈرسونلر آچىقدىر جىتىن قاپىلارى،

و شىرىن گولوشلىرىنى ياغدىر

ياغدىغىندان اوتانسىن ياز ياخىشلارى...

قوى اللرينده بىتسىن بىتكىلر
و دؤشلىرىندەن سود امسىن يازلىق بولودلار،
و اللرينىن چىچك قوخوسونا قالخىسىن
أوزون يوخوسوندان
او تموز اوغلان.

منه وار بايات قىزى
 اويانمامىش يوخوسوندان گونش
 كئچيريم سنى ياشيل ياماجلارдан
 دورنا گۈزلىرين
 ياشيل پرده سينه بورونسون مئشه لوبىن
 وار، منه وار
 آخشاملارىن قىزىل او فوقلارىندان كئچيريم سنى
 و دىنېزلىرين ماوى اورتوبوندن
 و ايلغىملارىن سارى ايشىغىندان...
 سونرا
 جنتىن ايلكىن قوناغىنى آقىشلاسىنلار
 اوياناندا يوخوسوندان گونش
 چىچاك يوخوسوندان چىچاك
 اوت يوخوسوندان اوتلار
 تانرى يوخوسوندان تانرييالار

اى هئى بايات قىزى
 گۈزلىرى تانرى گوز-گوسو اولانىم
 گل بو سحر
 چىچاك يوخوسوندان اويانمامىش چىچكلەر
 اوت يوخوسوندان اوتلار
 و تانرى يوخوسوندان اويانمامىش تانرييالار
 قاچىريم سنى جنتىن يئددىنجى قاپىسىندان.

و اوياناندا

كوجه نيزدن كئچن دلى قانيلار...

آه منيم مهربان سئوگيليم
مگر دوغماسين گونش دوغودان
باتماسين گونش باتيدا
و اونوتدورولسون يه هه رسيز آتلارا كيشيرتى
بيز گوروشمه يه ك.
بونو آنماق بئله يانيلماقدير به به ييم.

ندن گۈزله ييرم؟
بىليرم گلمه يه جكسن.
بىليرم بو آرخدان كئچن سو بير داها دونمز،
و سولان چىچك
يىغانماز يارياقلارينى كولكدىن.
ندن گۈزله ييرم
ندن گۈزله ييرم
آياق سسلوينى پيله كە نلودن؟!

كل،

کل بېرلىكىدە آند اىچك
و بېرآز پاي وئرك
عۇمۇرون يارى قارانلىق
يارى ايشيق گونلىرىندىن،
و دوشونە ك كېنە كلىين اينجە قانادىنىدا
ياز ھاواسىنى .